

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 44462**Nom:** Assessorament psicològic a famílies en situacions de risc psicosocial**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 4,5**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2211 - Màster Universitari en Psicopedagogia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	2	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2211 - Màster Universitari en Psicopedagogia	Psicopedagogia Social i Comunitària II	OPTATIVA

COORDINACIÓ

DE LA BARRERA MARZAL USUE

RESUM

La família ha sigut i continua sent en els nostres dies un grup i un fenomen d'importància clau en el desenvolupament psicosocial de les persones i, especialment, de xiquets, xiquetes i adolescents. Entre les seues funcions ressalta la de facilitar el desenvolupament integral dels menors i la seua integració en l'entorn social. Els canvis esdevinguts en la història familiar, les relacions entre les persones adultes i l'aïllament social, entre altres, poden convertir a la família en un entorn de risc per al desenvolupament dels membres de la família, especialment dels menors. La valoració de la funcionalitat familiar i la detecció precoç de situacions de risc, desemparament, i maltractament, constitueixen una tasca important de la psicopedagogia, en la qual els professionals juguen un paper crucial que és necessari potenciar. La comunitat educativa exerceix a més un paper important en la formació de les famílies, en les tasques de prevenció i en la re-creació de l'escola com un entorn de resiliència. Els continguts se centren en l'anàlisi de les dimensions més rellevants de la família, així com en la valoració i en l'assessorament familiar. Aquestes tasques requereixen que es comence per la reflexió sobre la pròpia família d'origen.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No hi ha requisits previs.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

2211 - Màster Universitari en Psicopedagogia

Actuar amb professionalitat i comportament ètic en l'exercici de les seues tasques.

Avaluar i diagnosticar els aprenents en els diferents aspectes del desenvolupament (aptituds, interessos, personalitat, motivació...) amb l'objectiu d'adoptar les mesures ordinàries i extraordinàries d'atenció a la diversitat.

Avaluar processos de desenvolupament i aprenentatge humà, tant normals com atípics, al llarg del cicle vital.

Col·laborar amb el professorat en l'exercici de la funció docent, tutorial i en la d'organització dels centres educatius i Assessorar-li i col·laborar amb ell en el disseny de procediments i instruments d'avaluació, tant dels aprenentatges de l'alumnat, com del mateix procés d'ensenyança, així com en tècniques de dinàmica i maneig de grup, resolució de conflictes, mediació escolar i foment de la convivència i valors democràtics.

Desenvolupar la capacitat d'autoformació de les persones i la busca de recursos per al seu desenvolupament professional al llarg de la vida.

Desenvolupar la innovació i la creativitat en la pràctica professional i aplicar els coneixements teòrics i els avanços científics a la pràctica professional i a la investigació.

Diagnosticar, assessorar, previndre i intervindre a fi d'afavorir el desenvolupament i l'aprenentatge en persones amb necessitats educatives especials, trastorns de l'aprenentatge i amb risc d'exclusió educativa i/o social.

Dissenyar, aplicar i avaluar programes, processos, recursos i pràctiques educatives dirigides a qualsevol persona o grup social prenent en consideració el seu nivell de desenvolupament, les seues necessitats i limitacions, així com els contextos multiculturals.

Dissenyar, assessorar, coordinar i avaluar programes i mesures de compensació de les desigualtats educatives; analitzar les necessitats i demandes referides a l'escolarització d'alumnes en situació de desavantatge social, familiar o personal, així com aquelles condicions personals i socials que faciliten o dificulten el procés d'ensenyança i aprenentatge de l'alumnat i la seua adaptació a l'àmbit escolar.

Dissenyar, avaluar i adaptar processos d'ensenyança - aprenentatge als models de convivència en els diferents contextos socials, lingüístics i culturals en els que exercisca el seu treball.

Dissenyar, implementar, coordinar i avaluar intervencions i programes d'orientació psicopedagògica sobre el procés d'ensenyança-aprenentatge, sobre l'adaptació personal i social i sobre les eixides professionals de l'alumnat.

Emetre informes tècnics, peritatges i auditories relacionats amb el lloc de treball i analitzar, dissenyar i

promoure processos d'ensenyança i aprenentatge per mitjà de l'ús de diferents llenguatges, mitjans i recursos.

Mantindre un comportament reflexiu i crític davant de la realitat social i educativa i afavorir els canvis, transformacions i innovacions que porten a millorar la qualitat de vida individual i social.

Millorar la qualitat de l'exercici professional i, en particular, la pròpia formació i desenvolupar estratègies que faciliten la col·laboració, la creació de xarxes, la implicació dels diferents agents educatius i/o socials que participen en processos psicoeducatius.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Promoure, organitzar i avaluar quantes mesures d'assessorament i intervenció possibiliten una millor implicació i capacitat de les famílies en l'educació dels seus fills, així com la seua participació i col·laboració amb centres escolars i amb altres institucions, tant en la dimensió personal, com en l'evolutiva i/o la social.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants s'impliquen de manera general i transversal, en l'aplicació i defensa de tots els drets fonamentals i democràtics, així com els principis de millora social

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Realitzar l'avaluació i la valoració sociopsicopedagògica de l'alumnat i determinar el model i els serveis de la seua escolarització mes adequats.

Reunir i interpretar dades rellevants per a emetre juís psicopedagògics que incloguen una reflexió sobre qüestions d'índole social, científica o tècnica.

Treballar amb la comunitat per a desenvolupar, implementar i avaluar plans d'acció amb mires de millora econòmica, social, educativa i de l'ocupació i projectes, serveis, polítiques i pràctiques psicoeducatives, a fi de donar resposta a les necessitats de les persones, organitzacions i/o col·lectius específics en col·laboració amb altres professionals i agents socials.

Usar les tecnologies de la informació i la comunicació per a obtenir, elaborar i proporcionar informació educativa i pròpia de les ocupacions (bases de dades, programes informàtics...).

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS**1. La família com a context de desenvolupament humà**

Conceptualització i definició de la família.
Anàlisi de l'evolució del terme, les funcions del sistema familiar i els tipus de família.

2. Perspectives i models de les relacions familiars

Models de relació familiar des de diferents aproximacions i perspectives teòriques

3. Les relacions familiars segons el moment del desenvolupament

Relacions familiars des d'una perspectiva del cicle vital.
Anàlisi de la comunicació, l'afecte i el poder en la família.

4. La cultura familiar: fortaleses, debilitats i oportunitats

La cultura familiar, els valors familiars i les creences dins de les famílies.
Fortaleses, debilitats i oportunitats en el sistema familiar.

5. Assessorament familiar: principis transversals i tècniques

Tècniques i eines que poden ser útils per a l'assessorament de les famílies.
Realització d'un diagnòstic de la dinàmica familiar.

6. Intervencions i estratègies en situacions específiques

Anàlisi de les dinàmiques familiars en diferents situacions i contextos.
Abordatge de les situacions i plantejament d'estratègies i intervencions.
Assessorament familiar.

VOLUM DE TREBALL (HORES)**ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Tutories	6,00
Treball en grup	9,00
Teoria	9,00

Pràctiques a l'aula	9,00
Total hores	33,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	20,00
Estudi i treball autònom	30,00
Preparació de classes	7,50
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	10,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

La docència s'imparteix fonamentalment a través d'un sistema de classes presencials de caràcter teoricopràctic. La part teòrica permet la introducció i desenvolupament del contingut de cada tema. La part pràctica permet adquirir les competències i facilitar la consolidació de l'aprenentatge.

Es planteja una metodologia activa i participativa, integrant diferents metodologies instruccionals amb l'objectiu de potenciar l'aprenentatge significatiu dels coneixements i el desenvolupament de les competències. Entre les tècniques destaquen:

- (1) Exposicions i presentacions dels continguts de la matèria
- (2) Realització d'activitats de caràcter pràctic (estudi de casos, debat i anàlisi de textos)
- (3) Preparació de treballs de manera autònoma, elaboració i presentació d'informes
- (4) Avaluació formativa i sumativa.

Les tutories constitueixen el mitjà a través del qual el professorat orienta i supervisa a l'alumnat en l'elaboració dels treballs en grup i resol els seus dubtes o dificultats relacionades amb la matèria. El professorat guia a l'alumnat en la construcció del seu coneixement i facilita una relació més pròxima i directa.

L'ús de dispositius mòbils, tauletes i ordinadors portàtils estarà a la disposició de la metodologia proposada per cada docent.

AVALUACIÓ

SE1: Examen

- L'examen constarà de preguntes d'alternativa múltiple i preguntes teoricopràctiques aplicades.
- Suposa un 50% de la nota final de l'assignatura. L'examen és recuperable íntegrament en segona convocatòria i es mantindrà el pes del 50%.

SE2: Portafolis (activitats d'aprenentatge i treball de camp)

SE2a: Activitats d'aprenentatge

- Es realitzaran activitats en classe que s'entregaran al llarg del curs.
- Suposa un 25% de la nota final de l'assignatura. En cas de incumpliment d'aquest requisit en primera convocatòria, l'alumne haurà de realitzar i superar en segona convocatòria una prova d'avaluació adicional sobre les competències treballades en las activitats.

SE2b: Treball de camp

- Es farà un treball en grup que constarà d'un informe escrit i una presentació oral.
- Suposa un 25% de la nota final de l'assignatura. El treball de camp és recuperable en segona convocatòria entregant un treball individual o informe similar al requerit en primera convocatòria.

ELS REQUISITS MÍNIMS

- Per a aprovar l'assignatura, l'estudiantat ha d'aconseguir almenys el 50% de la puntuació en cada un dels apartats: Examen (SE1), Activitats d'aprenentatge (SE2a) i Treball de camp (SE2b). Si no s'aconsegueix el 50% en algun dels apartats, se suspendrà l'assignatura. Això és aplicable en primera i en segona convocatòria.
- El sumatori dels apartats ha de ser igual o superior a 5 (sobre 10) de la nota final.

ADVERTIMENT

La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca part de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns. S'ha de tindre en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure d'un estudiant no utilitzar o cooperar en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat. Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons el determinat pel Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV 123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/protocols/c83sp.pdf>

En horari de tutoria, el professorat podrà requerir entrevistes individuals o en grup amb la condició de verificar el grau de participació i assoliment en els objectius fixats per a qualsevol tasca desenvolupada. No acceptar aquesta verificació, suposarà no superar la tasca o activitat en qüestió.

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

La qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa al que es disposa en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017). http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

D'acord amb esta, es concreta en expressió numèrica de 0 a 10 amb un decimal, usant la següent escala de qualificació:

- De 0 a 4.9: suspens
- De 5 a 6.9: aprovat

- De 7 a 8.9: notable
- De 9 a 10: excel·lent o excel·lent matrícula d'honor

Només se sumaran els diferents apartats contemplats en l'avaluació quan se supere el requisit mínim establert.

En l'acta de l'assignatura s'incorporarà la qualificació obtinguda en primera convocatòria d'acord amb les següents regles:

- ¿ Si no hi ha qualificació de l'apartat d'avaluació amb major ponderació la qualificació serà NO PRESENTAT, amb independència de la resta.
- ¿ Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest no aconsegueix requisits mínims, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'aquest apartat.
- ¿ Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest supera els requisits mínims establerts, però no s'aconsegueixen estos requisits en algun dels restants apartats, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat pel qual no supera l'assignatura.

En segona convocatòria, es procedirà d'acord amb:

- ¿ Només hi haurà l'opció NO PRESENTAT, quan no s'haja presentat a més d'un dels apartats d'avaluació, incloent entre estos el de major ponderació.
- ¿ Si hi ha qualificacions en tots els apartats d'avaluació i no es compleixen requisits mínims en algun d'ells, constarà SUSPENS i la nota en base 10 corresponent a l'apartat que no s'ha superat. Si fora més d'un apartat el no superat, constarà la màxima nota dins del suspens en base 10.
- ¿ Si no se supera algun o diversos dels requisits mínims i falta un apartat d'avaluació, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat no superat.
- ¿ Si se superen dos apartats d'avaluació i existeix un tercer en el qual no s'han presentat evidències d'avaluació, es farà constar SUSPENS i, com a qualificació, la mitjana de puntuacions sent 0,0 la part no presentada (màxim possible 4.9).
- ¿ Si se supera la prova de major ponderació, però falten evidències en un o diversos dels apartats restants, constarà SUSPENS. Se sumaran les parts i: a) si la suma és inferior a 5, es farà constar tal resultat; b) si la suma és superior a 5, es farà constar 4.9.

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació, permetrà que aquests no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

- Arranz, E. (2004). Familia y desarrollo psicológico. Pearson.
- Gimeno, A. (1999). La familia: el desafío de la diversidad. Ariel Psicología.
- Llavona L.M., & Méndez F.X. (2012). Manual del psicólogo de familia. Un nuevo perfil profesional. Pirámide.
- McGoldrick, M., & Gerson, R. (2012). Genogramas en la evaluación familiar. Gedisa Editorial.
- Perpiñá, C., Montoya-Castilla, I., & Valero-Moreno, S. (2022). Técnicas de entrevista Psicológica. Saber escuchar, saber preguntar. Pirámide
- Oliva, A., & Arranz, E. (2011). Nuevas familias y bienestar infantil. Editorial Universidad de Sevilla

Rodrigo, M. J., & Palacios, J. (2004). Familia y desarrollo humano. Alianza Editorial.

Labrador, F.J. (2015) Intervención psicológica en terapia de pareja. Evaluación y tratamiento. Pirámide.

Nardone, G. (2003). Modelos de familia. Conocer y resolver los problemas entre padres e hijos. Herder.

Neuburger, R. (1997). La familia dolorosa. Mito y terapias familiares. Herder.

Chapman, G. (1992). Los cinco lenguajes del amor. Editorial Unilit.